

Interní směrnice pro úpravu závěrečných kvalifikačních prací **závazná pro studující studijního programu Etnologie a kulturní antropologie na** **ÚESEBS FF UK**

Platnost od 17. 2. 2025

Interní směrnice ÚESEBS vychází z metodických pokynů FF UK¹, která jsou platná pro všechny studující FF UK, částečně je však upřesňuje dle upravuje podle pravidel publikování v časopisu Social Anthropology².

Obecné informace

Směrnice ÚESEBS obsahuje dvě hlavní kapitoly.

1 Citační úzus závazný pro studující program Etnologie a kulturní antropologie

- Vychází z citačních pravidel časopisu Social Anthropology (viz poznámku pod čarou 2).
- Obsahuje především informace týkající se citování zdrojů informací při tvorbě závěrečné práce.
- Směrnice ÚESEBS se ve způsobu citování **liší** od doporučení citačních norem a stylů FF UK.
- V případě jakýchkoliv nejasností **se obračete na vedoucí svých závěrečných prací** či vedoucí oddělení Etnologie a kulturní antropologie.
- Při práci s literaturou se **neinspirejte** v závěrečných pracích jiných oborů (často mají jiná pravidla pro práci s literaturou).

Na tuto kapitolu navazují přílohy:

Příloha č. 1 Pravidla pro tvorbu závěrečného seznamu literatury podle směrnice ÚESEBS

2 Další závazná pravidla pro úpravu závěrečných prací všech studujících FF UK a jejich specifikace pro ÚESEBS

- Vychází z Metodických pokynů FF UK.
- Upravují a specifikují závazné požadavky pro závěrečné práce všech studujících ÚESEBS.
- Případné nejasnosti konzultujte s vedoucími svých závěrečných prací nebo vedoucími oddělení Etnologie a kulturní antropologie.
- Na tuto kapitolu navazují:

Příloha č. 1 Pravidla pro tvorbu závěrečného seznamu literatury podle směrnice ÚESEBS

Příloha č. 2 Formální úprava závěrečné práce

¹ <https://www.ff.cuni.cz/studium/bakalarske-a-magisterske-studium/uspesne-dokonceni-studia/zaverecne-prace/metodicke-pokyny-doporucena-formalni-uprava-zaverecne-kvalifikacni-prace/>, blíže https://www.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/2022/05/Pravidla_pro_organizaci_studia_FFUK_V_uplne_zneni_z_13-5-2022_ucinne_od_1_10_2022-final-web.pdf

² Vydává European Association of Social Anthropologists (EASA) <https://easonline.org/journal/note>

Než závěrečnou práci odevzdáte, zkontrolujte zda:

- práce obsahuje všechny povinné náležitosti (prohlášení autora/autorky o původnosti práce, abstrakt v češtině a v angličtině, klíčová slova v češtině a v angličtině aj.) viz přílohu č. 2
- text splňuje minimální rozsah práce viz podkapitola 2.4
- má text práce jednotné formátování
- ve svém textu vycházíte z dostatečného množství odborných zdrojů:
 - Bakalářská práce – minimálně **30** odborných zdrojů
 - Diplomová práce – minimálně **40** odborných zdrojů
- elektronická verze závěrečné práce je uložena ve formátu PDF/A

1 Citační úzus závazný pro studenty ÚESEBS

1.1 **Průběžné citování** – využíván je harvardský styl citování, kdy je každá citace uvedena přímo v textu za parafrází nebo přímou citací.

Přímá citace (je vždy označena uvozovkami dole a nahoře): „...“ (Příjmení rok: str), např. „Poetická funkce projektuje princip ekvivalence do principu kombinace“ (Jakobson 1956: 32).

Interpunkční znaménka (čárka, tečka apod.) se píší vždy za závorkou. Vynechání části citace (na začátku, konci nebo i uprostřed citace) se označuje třemi tečkami v hranatých závorkách: „[...] projektuje princip ekvivalence do principu kombinace“ (Jakobson 1956: 32).

Pozor: Podle směrnice ÚESEBS nepíšeme přímou citaci z literatury kurzívou. **Kurzívou** píšeme přímou **citaci z rozhovorů** s dotazovanými. Rozhovory citujeme rovněž přímo v textu. Např. (AN, nar. 1956, 22. 5. 2022)
Kurzívou lze v textu uvádět názvy děl, institucí apod.

Nepřímá citace – parafráze (je označena uvozujícím textem), např.:

Na druhé straně se ve studii ... můžeme dočíst, že ... (Příjmení rok: str)
Např.: Publikace *Politická antropologie* pojednává o skutečnosti, že minimalisté odmítají myšlenku, že i primitivní společnosti mají své vlády (Balandier 2000: 47).

Jak Autor uvádí, ... (Autor rok: str), popř. jen (rok: str).
Např.: Balandier tvrdí, že každá (i primitivní) společnost má svoji vládu (Balandier 2000: 47).

Závorka s autorem/autorkou následuje vždy hned po skončení čerpání ze zdrojového textu – pokud se skončí s nepřímou citací dříve v odstavci, závorka se **nepíše** až na konec odstavce.

Nepřímým citacím by rovněž neměla chybět stránka nebo rozsah stran (Jakobson 1956: 32–34). Zároveň citování ze zdroje ruší nový odstavec. Pakliže i následující odstavec pochází ze stejného zdroje, jen nutné citaci opakovat. Neodcitovaný odstavec může být chápán jako plagiát.

Sekundární citace se cituje v textu pomocí *in* (Jakobson 1956: 32 in Nováková 2016: 45).

- V tomto případě Jakobson je primárním zdrojem, ze kterého vychází (a odkazuje na něj) Nováková.
- V literatuře musí být uveden odkaz jak na Jakobsona, tak na Novákovou podle pravidel ÚESEBS.
- Pakliže je primární zdroj k běžně k dispozici, preferujte ho před zdrojem sekundárním.

Webové stránky

- a) **pokud nemají autora**, citují se v textu podle **hlavního názvu webové stránky**, popřípadě podle **názvu instituce** (pokud není uveden autor, lze za autora považovat i instituci).

Příklad názvu webové stránky: (Typotypo 2007) a celá citace se uvádí až v závěrečné literatuře: Typotypo 2007. *Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01 6910*. Dostupné z: <http://typotypo.wz.cz/csn016910.pdf> [16. 6. 2016].

Příklad názvu instituce: (MPSV 2006).

- b) **pokud mají autora**, citují se v textu jen pod jménem autora a rokem (Hejnal 2012).

V závěrečné literatuře se internetové a neinternetové zdroje **neoddělují**, seznam literatury **není dělený**.

1.2 **Bibliografické údaje** jsou uvedeny až v seznamu literatury za závěrem celé práce, kde jsou abecedně uspořádány (ukázka – viz přílohu č. 1), ne v poznámkách pod čarou.

1.3 **Poznámky pod čarou** slouží k vysvětlování a definování termínů, odkazování na další, v textu necitované zdroje a vedlejší diskuse.

2 Další závazná pravidla pro úpravu závěrečných prací všech studujících FF UK (včetně ÚESEBS)

2.1 Konečná úprava textu:

- dokument by měl být ve Wordu
- písmo textu – doporučen (font) Times New Roman
- velikost písma: 12
- řádkování 1,5
- zarovnat text oboustranně (tzv. do bloku)
- odstavce začínají odraženě, a to počínaje druhým odstavcem daného oddílu textu, odražení je potřeba vytvářet tabelátorem

2.2 Číslování a nadpisy kapitol

Je doporučeno kapitoly číslovat dle standardních norem (jako je číslován tento dokument).

Způsob označování částí textů stanoví ČSN ISO 2145:

„Delší texty se podle obsahu dělí na oddíly a pododdíly. Toto označení zahrnuje všechny druhy částí textu, a to hlavní kapitoly, podkapitoly, oddíly, pododdíly a odstavce. Úprava se řídí těmito zásadami: – části textu se označují údaji složenými z arabských číslic, které se člení tečkami; uvnitř údaje se za tečkou mezera nedělá; – číslování na každém stupni začíná jedničkou; čísla se vyslovují jako číslovky základní (např. deset tři jedna); na konci číselného výrazu se tečka nepíše; – mezi číslem a textem se dělají nejméně dvě mezery; – text se v přehledu nebo obsahu píše od jednotné svislice se zřetelem k nejdélšímu číselnému označení...“ (Typotypo 2007).

Nadpisy jednotlivých oddílů (Kapitoly a podkapitoly)

- názvy kapitol uvádět na samostatných řádcích, kapitoly první úrovně začínat na nové stránce, za názvy kapitol nepsat tečku.

- pro číslování kapitol používat víceúrovňové (desetinné) členění (většinou max. tři úrovně): 1. Název kapitoly 1.1 Podkapitola 1.1.1 Oddíl
- kapitoly první jsou psané velikostí písma 16 a tučně, každá kapitola začíná vždy na nové stránce (posun na další stranu =>Ctrl + Enter)
- kapitola je členěna do jednotlivých oddílů (názvy – velikost písma 14, tučně)
- případně pododdílů (názvy – velikost písma 13, kurzíva)

2.3 Stránkování

Stránky číslovat. Titulní strana, (poděkování), prohlášení, abstrakt v českém a anglickém jazyce, obsah (a seznam zkratk) nečíslovat, ale započítávat do pořadí stránek. (Úvod tedy např. začne na stránce 8.) Rozsah práce se počítá až do kapitoly Úvod.

Přílohy – se nezapočítávají do rozsahu práce. Přílohy se číslovají, vkládají se na konec práce a v textu se na ně odkazuje (číslem a názvem přílohy). V práci uvést seznam příloh (zpravidla v rámci Obsahu).

2.4 Rozsah závěrečných prací – minimální hranice je stanovena takto:

- bakalářská práce: 72.000 znaků včetně mezer (odpovídá 40 normostranám)
- diplomová práce: 108.000 znaků včetně mezer (odpovídá 60 normostranám)
- Doporučení! U BP by neměl počet normostran přesáhnout 60, u DP 100.

Rozsah práce si kontrolujte i **podle počtu znaků**, nikoliv pouze podle počtu stran.

- **Do předepsaného rozsahu práce** se nepočítají přebytečné mezery.
- U závěrečných prací se do požadovaného rozsahu započítávají pouze části **od úvodu po závěr**.
- Části jako Obsah a Přílohy tedy **stojí mimo započítávaný rozsah práce**.

2.5 Požadavek na grafické prvky práce:

- popisky tabulek, obrázků a schémat včetně jejich číslování uvádět pod nimi (včetně zdrojů).
- všechny grafické části textu musí být řádně číslované průběžně v celé práci, musí mít **název, zdroj** (vč. kdy je autorem/autorkou studující, pak: Zdroj: autor/ka nebo iniciály) a jejich seznam musí být za obsahem (seznam obrázků, tabulek, grafů atd. s uvedením stran, kde se nachází).

Například:

Obrázek č. 5: Schéma genealogických pozic vzhledem k jedinci (název)

Zdroj: Murphy (2006: 123)

- grafy pak musí obsahovat správné jednotky, popisy, legendu, vročení aj.
- v případě přejímání cizojazyčných schémat, grafů aj. je nutno doplnit v poznámce překlad legendy či veličin aj.

2.6 Odevzdání kvalifikačních prací

- práce musí být studujícím odevzdána v elektronické podobě prostřednictvím SIS. Elektronickou podobou práce povinně tvoří tyto samostatné PDF soubory: vlastní řešení práce, abstrakt česky, abstrakt anglicky. Nepovinně může práce obsahovat další přílohy. Student odpovídá za úplnost odevzdané elektronické podoby práce i s povinnými přílohami.
- termín pro odevzdání práce je standardně nejpozději jeden měsíc před začátkem období, kdy se dle harmonogramu akademického roku konají státní závěrečné zkoušky a v němž má být práce na základě podané přihlášky obhajována.

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Pravidla pro tvorbu závěrečného seznamu literatury podle směrnice ÚESEBS

Příloha č. 2 Formální úprava závěrečné práce

Příloha č. 1 Pravidla pro tvorbu závěrečného seznamu literatury podle směrnice ÚESEBS

Seznam zdrojů se nedělí na knihy a internetové zdroje – viz podkapitulu 1.1.

Knihy

1. knihy – jednoho autora
Eriksen, T. H. 2008. *Sociální a kulturní antropologie*. Praha: Portál.
2. knihy – více autorů
Bittnerová, D., D. Doubek, M. Levínská 2011. *Funkce kulturních modelů ve vzdělávání*. Praha: FHS UK.

Pozn. všimněte si, že u druhého autora už se píše zkratka jména **před** příjmením a že nám vzhledem k tomuto obrácení mizí tečka před letopočtem (patřila ke zkratce jména).

3. knihy sestavená editorem
Sirovátka, T. (ed.) 2006. *The Challenge of Social Inclusion: Minorities and Marginalized Groups in Czech Society*. Brno: Barrister & Principal.
4. knihy sestavená editory
De Genova, N., N. Peutz (eds.) 2010. *The Deportation Regime: Sovereignty, Space, and the Freedom of Movement*. Durham: Duke University Press.
5. knihy – bez uvedení autora
Anglicko-český, česko-anglický praktický slovník. 2007. 2., rozš. vyd. Hradec Králové: TZ-one.

Část knihy/sborníku

6. část knihy/sborníku bez uvedení autora
Hübschmannová, M. 1999. Několik poznámek k hodnotám Romů, in *Romové v České republice (1945–1998)*, 16–66. Praha: Socioklub.
7. část knihy/sborníku sestavené editorem/editory
Galtung, J., M. Ruge 1973. Structuring and Selecting News, in S. Cohen, J. Young (eds.), *The Manufacture of News*, 52–63. London: Constable, Beverly Hills: Sage.

Časopis

8. studie v časopise
Altová, B. 2013. Druhý život kostela sv. Barbory v Kutné Hoře, *Lidé města* 3: 325–390.

Pozn. Číslo 3 u tohoto časopisu neoznačuje ročník, ale třetí číslo časopisu v daném roce 2013.

Ročník necitujeme, číslo časopisu v daném roce naopak ano.

Ostatní

9. zdroj dostupný on-line
 - a) s autorem/autorkou
Hejnal, O. 2012. Antropologův den mezi „klienty represe“. Zúčastněné pozorování bezdomovců ve středně velkém městě, *Antropowebzin* 3: 141–152. Dostupné z:
<http://www.antropoweb.cz/cs/antropologuv-den-mezi-klienty-represe-zucastnene-pozorovani-bezdomovcu-ve-stredne-velkem-meste> [29. 10. 2015].

b) pokud nemá autora/autorku – místo autora/autorky napsat buď název stránky, nebo instituce, která stránku vytvořila (např. Ministerstvo práce a sociálních věcí apod.)

Typotipo 2007. *Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01 6910*. Dostupné z: <http://typotipo.wz.cz/csn016910.pdf> [16. 6. 2016].

Při citaci internetu píšeme:

- a) před internetovou adresu údaj „Available at:“ nebo „Dostupné z:“ – vždy v souladu s jazykem textu, jež citujeme, a
- b) na konci citace v hranaté závorce údaj o dni, kdy byla citovaná webová stránka naposledy navštívena – např.
Novák, J. 2014. *Jak postupovat při akreditaci studijního oboru*. Dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/akreditace/> [1. 3. 2020].

10. odkaz na zákon

Česko. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), in *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388–5419.

11. odkaz na film

Název filmu rok vydání. režie/autor, produkce, minutáž.

Příklad:

Lakros – To je způsob života 2014. L. Šavelková, T. Petráň, M. Durňak, Cinepoint, 63 min.

12. odkaz na archivní pramen:

Archiv, instituce, karton, inventární číslo, název dokumentu, rok vydání. Průběžně se cituje stejným způsobem do poznámky pod čarou.

Příklad:

NA, f. Ministerstvo zemědělství – kabinet a sekretariát ministra, k. 147, inv. č. 92, Osnova vládního návrhu o změně působnosti v oboru škol zemědělských, lesnických a vysokých škol zemědělských, 1952.

13. seznam rozhovorů

Iniciály dotazovaného, (případně věk, rok narození nebo jiný pasportizační údaj důležitý pro potřeby výzkumu, aniž by byla porušena anonymizace), datum (případně místo dle míry anonymizace) pořízení rozhovoru, autor/ka nahrávky.

Příklad: NN, nar. 1956, žena, 22. 5. 2025 v Kadani, vedla Sandra Kreisslová.

Poznámka:

1. **Anglické tituly** mají podstatná jména, zájmena, slovesa, přídavná jména a příslovce kapitálkami (velkými písmeny). Velkými písmeny se nepíše předložky, členy a spojky, pokud nejsou prvním nebo posledním slovem. Pravidlo viz <https://www.grammarly.com/blog/capitalization-in-the-titles/>, případně použijte automatickou online aplikaci na kapitalizaci titulů <https://capitalizemytitle.com/>.

Příloha č. 2 Formální úprava závěrečné práce

Práce musí mít příslušné formální náležitosti: obsah, soupis použité literatury a dalších zdrojů, abstrakt v češtině a v angličtině, pokud byla práce vypracována v jiném jazyce než v českém nebo anglickém, může být abstrakt také v tomto jiném jazyce, klíčová slova v češtině a v angličtině, případně další náležitosti stanovené příslušnou základní součástí fakulty.

Titulní list práce musí obsahovat následující údaje:

- a) název vysoké školy, fakulty a základní součásti fakulty, kde je práce předkládána k obhajobě;
- b) označení: bakalářská/diplomová práce;
- c) studijní program;
- d) jméno autora práce;
- e) název práce v češtině a v angličtině, je-li práce psána v jiném jazyce než v českém nebo anglickém, pak také název práce v tomto jiném jazyce;
- f) jméno vedoucího, případně konzultanta práce;
- g) rok odevzdání práce k obhajobě.

Na samostatném listě za titulním listem musí být prohlášení autora o původnosti práce potvrzující, že:

- a) vypracoval práci samostatně;
- b) všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány;

PŘÍKLAD: Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.